

27 שנה לצאת העלון

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 896

פרשת תולדות ב' כסלו תשע"ט - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

מאמרותיו

"אם כן למה זה אנוכי"

פרש רש"י: "אם כן גדול צער העיבור, למה זה אנוכי מתאוה ומתפללת על הריון". מקשה ה"אור החיים" הקדוש: "פירושו ז"ל, אין הדעת מסכמת עליו שתמאס הצדקת בהריונה לצד הצער. גם במה נחה דעתה באמור לה האלוקים "שני גוים בבטן..." בזה לא יוסר צערה". אפשר לתרץ את תמיהתו בכך שרבקה בהריונה שיש ריב בין הבנים שבקרבה לכשראתה ברוח קודשה שכתוצאה מאותו הריב תצטרך לבסוף לומר "למה אשכול גם שניכם יום אחד" וכפירוש רש"י שם: "אהיה שכולה משניכם" אמרה (כפי

שפירש רש"י) "למה זה אנוכי מתאוה ומתפללת על הריון". כלומר מה הטעם שיבואו לעולם בנים אלה, הרי בסופו של דבר אהיה שכולה משניהם, על זה השיב לה ה': "שני לאומים ממעיך יפרדו" ומכיון שיפרדו אחד מהשני, יתקיימו שניהם. ומוזה הבינה רבקה שיעקב צריך להפרד ולברוח מעשיו אחיו וכפי שאכן אמרה לו בהמשך: קום ברח לך אל לבן אחי. את העצה הזאת ידעה בעוד שהיו שניהם במעיה כאשר הנביא אמר לה: ממעיך יפרדו היינו שכשיופרדו אחד מהשני, יזכו להתקיים. (מתוך הספר "רים משה" של המשפיע הגה"צ רבי משה ובר זיע"א)

העיקר הוא המעשה

חידושים על הרמב"ם ביד אחת ונענוע תינוק בוכה ביד שניה

מדגולי התלמידי חכמים בירושלים של מעלה היה הגאון רבי אברהם אהרן פראג זצ"ל. ידוע היה בירושלים כבעל מחדש נפלא ומעשה תקפו וגבורתו וכוחו בחידוש הלא הם כתובים בספרו הנפלא "נרות אהרן" על הרמב"ם המלא גאונות וחריפות מחד ומאיך צולל במים אדירים בבקאות גדולה בש"ס ופוסקים.

הגאון רבי אברהם אהרן פראג זצ"ל

ספרי היד החזקה להרמב"ם ז"ל היו פתוחים לפניו והיה מדקדק בכל אותיותיהן ובדיוקים ודקדוקים נפלאים וברבים מחדושו האיר וכוון למאורות הגדולים על הרמב"ם ספרי "מרכבת המשנה" ו"אור שמח" אע"פ שלא ראה אותן בכתובים.

הדלקת נרות מוצאי שבת

ירושלים: 16:08	ירושלים: 17:21
תל-אביב: 16:22	תל-אביב: 17:23
חיפה: 16:12	חיפה: 17:21
באר-שבע: 16:23	באר-שבע: 17:23
	רבינו תם: 18:00

כל המעוניין לקבל את העלון "שמעו ותחי נפשכם" למייל שלו יפנה לכתובת המייל: haravveber@gmail.com

סיפור קטן על יהודי גדול

מספר הרב יוסף גרינבלט מירושלים: בכל ערב פסח הייתי נוהג לסור לביתו של הגה"צ רבי משה ובר זיע"א על מנת לקבל ממנו "קמחא דפסחא" (צדקה לחג). יהודים רבים היו צובאים על ביתו באותה השעה בכדי לקבל ממנו סיוע לחג ובאותה ההזדמנות להתברך ממנו.

שנה אחת, נבצר ממני מלהגיע לביתו וממילא השלמתי עם המחשבה שהשנה לא אזכה לקבל ממנו "קמחא דפיסחא". ואולם מה גדולה היתה הפתעתי כשלמחרת בבוקר הרב ובר הקיש על דלת ביתי והגיש לי את סכום הכסף שהייתי מקבל ממנו מידי שנה בשנה. דמעות זלגו מעיני באותה העת מהמחשבה שלמרות כל מאות היהודים שהציפו את ביתו, הוא הבחין בחסרוני והטריח עצמו לבוא לביתי בכדי להעניק לי מענק לחג, ובזכות זה זכיתי לחוג את הפסח בשמחה.

לקט של הדברים הכתובים בגליונות אלה מושמעים בהרחבה בסדרת הקלטות "שמעו ותחי נפשכם" להשיג: 02-5828284

את העלון ניתן לראות בע"ה www.veber.co.il

מבט לאירועי השבוע

דף מלא תוכן

זה קרה לפני מספר שבועות. סיימתי להתפלל ב"שטיבלאך" של מאה שערים תפילת ערבית כשלתפע נישא אלי אברך שעד לאותו הרגע לא הכרתי ודחף פתק לידי. התבוננתי בפתק ואז כשהבעת פליאה על פני, שאלתי אותו מה הוא ביקש לומר לי באמצעותו? והוא השיב: "פשוט מאד, חישובתי את הגימטריא של שם העלון "שמעו ותחי נפשכם" ומצאתי שזה 1,330 בדיוק כגימטריא של המשפט: 'דף מלא תוכן מוצא שלל רב'. ואכן הדף שלכם מלא תוכן ומהנה אותי כל שבוע ושבוע". הודיתי לו מקרב לב על דברי החיזוק הללו. יצאתי מהשטיבלאך והרהרתי בדבריו של האברך.

שמעו ותחי נפשכם
גימטריא = 1330
דף מלא תוכן מוצא שלל רב

צילום כתב ידו של האברך על הפתק

תוך כדי הילוכי נזכרתי שבעוד מספר שבועות ימלאו בסיעתא דשמיא 27 שנים לעלון, ולכן כדאי יהיה לפרסם את הפתק הנ"ל לרגל אירוע חגיגי זה. ומכיון שהשבוע הוא השבוע שמלאו ב"ה 27 שנים לעלון, אני עושה זאת כעת.

המשך בעמוד אחרון

בשורה טובה

בסייעתא דשמיא

ניתן להאזין לשיעור בדף היומי ובפרשת השבוע מפי עורך העלון הרב עידו ובר שליט"א במערכת "קול הדף": 02-6400000

הוראה למעשה

ה אדם צריך לשאת אישה עד גיל 20.

המקור בפרשה: "ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה". פירש רש"י: "שהרי כשבא אברהם מהר המוריה וכו'. מקשים רבנו אליהו מזרחי זצ"ל ובספר "גור אריה" על פירושו זה של רש"י: למאי נפקא מינה למצוא את החשבון שהיה בן ארבעים? הלא בפירוש כתוב "ויהי יצחק בן ארבעים שנה" והם מתרצים: רש"י רוצה לתרץ למה עבר יצחק על מה שאמרו חז"ל (מסכת קידושין כ"ט ע"ב): מי שהוא בן עשרים שנה ואינו נושא אישה אומר ה': תיפח עצמותיו. בשל כך מביא רש"י את החשבון שלא היה אפשר לו לישא אשה קודם גיל ארבעים שנה, כי לא היתה לו בת זוג מוכנה לו. וממילא מכאן מובן שצריך אדם להזהר מאד בזה – (לשאת אשה עד גיל 20).

הסיבה שדוקא עד גיל זה, צריך לשאת אישה היא משום שבגיל עשרים נעשה לאיש "יוצא צבא" וכן כתובה בנוגע למצוות "פרו ורבו" המילה "וכבשוה" ואמרו רבותנו ז"ל (יבמות סה ע"ב): "האיש שדרכו לכבוש מצווה על פריה ורביה" ודרכו לכבוש במלחמה מובן עשרים שנה (של"ה הק').

הוראה למעשה

אסור לאדם לאהוב את עניני העולם הזה באהבה רבה וחשיקה. עליו רק לאהוב את התורה והמצוות וכלשון הפסוק בתהלים (ק"ט, ז') "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי".

נושאים בפרשה

נושא זה אומנם קשור לפרשה הקודמת חיי שרה מפאת חשיבותו אנו מביאים אותו בגליון זה.

בת ק כבת כ

על הפסוק בפרשת לך לך "ותענה שרי ותבחר מפניה" כותב הרמב"ן: "חטאה אמנו בעיניו הזה". דבריו אלה סותרים לכאורה את מה שרש"י הביא בתחילת פרשתנו בשם רבותינו ז"ל וזו לשונם: ... בת ק כבת כ. מה בת כ לא חטאה שהרי אינה בת עונשין, אף ק לא חטאה". והרמב"ן כותב על כך בפרשתנו: "ומה שאמרו ב'בראשית רבה', - בת מאה כבת עשרים לחטא, לא דרשו כן אלא מיתור הלשון שחזר ואמר "שני חיי שרה" שכללן והשוה אותן".

מכל זאת נמצאו למדים שהתורה העידה ששרה אמנו לא היה בה שום חטא (ובפרט לפי דברי הרמב"ן שזה נלמד מיתור הלשון). מחויבים אנו

המקור בפרשה: "ויהי יצחק את עשיו כי ציד בפיו ורבקה אוהבת את יעקב".

כאן רמוזים דברי המשנה במסכת אבות (פרק ה' משנה טז): "כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל הדבר בטלה האהבה וכל שאינה תלויה בדבר, האהבה מתקיימת". על כן יצחק שאהב את עשיו בשביל עניני עולם הזה, כתבו אצלו "ויהי" לשון עבר, כי כשלא הביא עשיו ציד - בטלה האהבה. ואילו "רבקה אוהבת את יעקב" בשביל העולם הבא הנצחי ולכן כתוב אצלה "אוהבת" היינו שאוהבת תמיד ולא פוסקת מלאהוב. (של"ה הק').

הוראה למעשה

האדם צריך לאכול בקדושה ובצניעות כאוכל לפני המלך וסימנך (הרמז לך): "ויהי וישתו ויחזו את האלוקים" (שמות כד, יא) היינו שאף בשעת אכילתו לא יזוז מהדבקות באלוקים. (של"ה הק')

המקור בפרשה: "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה" ואנו צריכים ללמוד מעשיו כיצד לא לאכול כמוהו.

הוראה למעשה

צריך האדם להתרחק מהרמאות".

המקור בפרשה: "ויעקב איש תם". מכל המעלות ומידות שהיו ביעקב, לא הזכיר אלא שהיה "איש תם, ושהוא יושב אוהלים" - עוסק בתורה תמיד.

בסיעתא דשמיא

מחידושי העורך שליט"א

1. שאלה: מה הקשר בין סופה של הפרשה הקודמת (חיי שרה) לבין תחילת פרשתנו? (עיי' ב"בעל הטורים").

תשובה: המילה שמסיימת את הפרשה הקודמת הינה "נפל" והיא מתייחסת לנפילתו של ישמעאל. רש"י מפרש כך מילה זו: "משמת אברהם, נפל (ישמעאל) והסיבה לכך נעוצה בעובדה שישמעאל התקשר לאברהם רק במימד הגשמי. בשל כך, כשגופו של אברהם נטמן, ישמעאל נפל וכאילו ירד לתוך האדמה. לעומתו יצחק היה קשור למימד הרוחני של אברהם ולכן החל לפרות ולהתרבות כפי משמעות המילה "תולדות". עבורו אברהם לא מת, כי נשמתו האירה את העולם ביתר שאת וביתר עוז לאחר הסתלקותו. וכן יצחק הרי המשיך את דרכו של אביו בעולם ולכן הוא גרם בכך לאביו להמשיך ולחיות ברוחניות.

2. שאלה: מה הקשר בין תחילת פרשתנו לסופה?

תשובה: הפסוק שמסיים את פרשתנו מספר כיצד עשיו לקח אישה נוספת על נשותיו הקודמות ועל כך כותב רש"י: "הוסיף רשעה על רשעתו שלא גירש את הראשונות".

ואילו הפסוק שפותח את פרשתנו מספר על יצחק שלמרות שאשתו במשך 20 שנה לא הביאה ילד, הוא לא נשא אישה נוספת אלא המשיך להתפלל עבור אשתו שתלד. ומכאן שתחילת הפרשה וסופה באים להדגיש את ההבדל בין האב הצדיק - יצחק לבין בנו הרשע - עשיו.

3. שאלה: על הפסוק "ויעתר לו" מפרש רש"י: "לו ולא לה, שאין דומה תפילת צדיק בן רשע לתפילת צדיק בן צדיק לפיכך לו ולא לה".

דברי רש"י אלה סותרים לכאורה את דבריו שלו בעצמו בפרשת "וירא" על הפסוק "וישמע אלוקים את קול הנער" וזו לשונו: "מכאן שיפה תפילת החולה מתפילת אחרים עליו והיא קודמת להתקבל".

ומכאן שתפילתה של רבקה שהיתה עקרה אמורה היתה להתקבל קודם לתפילתו של יצחק שהתפלל עליה!?

תשובה: על פי הפשט ניתן לתרץ שבמקרה של יצחק ורבקה, העקרות שלה הזיקה ליצחק באותה המידה שהזיקה לה עצמה וממילא תפילתו נחשבת לתפילת חולה שמתפלל על עצמו. ועל פי הדרש ניתן לתרץ שרש"י לא בא לומר שתפילתו של צדיק בן צדיק חשובה מתפילתו של צדיק בן רשע, אלא כך אומר רש"י: "שאין דומה תפילת צדיק בן צדיק" שמתפלל בשל רצונו ש-ה' ימלא בקשתו ולכן ה' נעתר לו כי זו היתה מטרת תפילתו, לתפילת צדיק בן רשע (שהוא בבחינת בעל תשובה) אשר מתפלל רק בשל רצונו להתקרב לבורא עולם וכלשונו של רש"י בפרשת "ויצא" על הפסוק "ותאמר רחל נפתולי אלוקים": "נתעקשתי והפצתי פציות ונפתולים הרבה למקום".

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל
לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים - מרת יהודית רובינשטיין ז"ל - נפטרה בו' ניסן תשע"ג

הגדת לבן

אף מידיעתו, כיון שבר דעת הוא, נוהגים בני המשפחה לשאול בעצתו בענינים סבוכים. כך מצא ר' שלום את עצמו סח עם הוריה של קרינדל באשר לעתיד בתם.

"דומני - נענה ר' שלום ואמר בהחליקו על זקנו - כי עצה יפה וטובה היא, אשר אינני לכם. הרי יודעים הנכם כי קשרו אני עם רבי ומורי הגדול, ולחג הפסח הבא עלינו לטובה, בעזר ה', אסע אליו לשהות במחיצתו בימי החג, כמימים ימימה. ובכן, חושב אני כי ראוי שר' אלחנן שלכם יסע עמי... בימים גדולים אלו של ישועות ונחמות עתיד הוא להתברך מפיו הקדוש, וברכה של אותו צדיק אינה שבה ריקם..."

הצעה משונה מעט - מהרהרים ההורים - והלוא ר' אלחנן לא נמנה כלל עם החסידים... קשה לצפות מראש כיצד יתיחס להצעה... לנסוע לרבי לויזניץ הרחוק המרחק ניכר מן העיירה... מה עוד, בערב פסח, בימים שכל איש טרוד לבער חמצו מביתו... ועוד לשהות שם בחג, בסביבה בלתי מוכרת, בין אנשים בלתי ידועים...

והלא ר' שלום מפורסם לבר דעת, מה ראה להציע הצעה זו?...

אך הדחק עושה את שלו. חמיו של ר' אלחנן נוטל על עצמו לדבר עם חתנו. אמנם יודע הוא כי עלול הוא להתנגד: מה לו ולרבי מויזניץ... מדוע יעזוב ביתו בדיוק בערב פסח... ומה עם בטול תורה אשר בדרך... והלא המצוה היא לנהוג חרות כמלך, בפסח, ומדוע סמוך יהיה כ"ל דכפין" על שולחן אחרים?... אך מאחר שחשב מראש על כל אלו הקושיות העלולות לצאת מפי חתנו, אף הכין תרופין: ומה אם זקוקים חלילה לנסוע לפרופסור למרחקים, ודוקא בימים של ערב פסח?... כלום אדם "בעל בית" של עצמו... יקח זאת ככפרת עוונות... כתמורה, חלילה למחלה. ועוד: לו ראה ונוכח באמונה והבטחון שיש לו לר' שלום ברבו, היה משתכנע לאלתר כי כדאית כל טרחה שבעולם, ובלבד להיות אצל רבי ישראל טשע, בליל הגדול - ליל הסדר...

אך מוחטים בחשאי את הדמעות. במוצא העירה, יוצאים בני המשפחה מן העגלה. חלופי ברכות מהדהדים באויר

יומים לפני החג עוצרת עגלה ליד הבית. ר' שלום יושב בפנים, מחכה לשאר בשרו, שיצטרף אליו למסע.

ר' אלחנן, חוור ומתוח קמעה, יוצא מביתו, שתי

המשך בעמוד הבא

כ"ק האדמו"ר מויזניץ שליט"א

להתפלל ולעורר רחמי שמים עד אשר יחוס וירחם.."

ר' אלחנן, בעלה של קרינדל, למדן הוא במלוא מובן המילה. כבר בבחרותו יצא והתפרסם שמעו הטוב בעירה. רבים וטובים מבין בעלי הבתים המקומיים "לטשו" בו עינים וראו בו חתן הולם עבור בתם הבוגרת. שפר מזלה של קרינדל שאף היא נערה צנועה כלילת מעלות היתה, בעלת לב וידיים של "זהב". משחר נעוריה כבר עזרה ללאה"ק התופרנית בתפירת בגדים ושמלות כאומנית מופלאה, מכל בנות העיר בחרה אמו של ר' אלחנן בקרינדל. מה עוד כי אביה הבטיח לה לבתו, דוניה מכובדת, כמנהג בעלי בתים חשובים.

מי יכיר מחשבות לב האדם, ומי יבין צפונות?... והלא כבר אמרו חכמינו ז"ל, כי כל אחד נכוה מחופתו של חברו... סלקא דעתך כי חברותיה של קרינדל קנאו בה על אשר זכתה היא בבחיר הבחורים אשר בעירה? חס ושלום! נערות צנועות וכשרות אלו ידעו היטב, כי איש אינו נוטל מן המוכן לחברו, ואין איש מקפח חלקו של הזולת... ובכל זאת, כאשר בשבת "מברכים", בעת אמה של קרינדל מנגבת היתה את זרזיף הדמעות, הקולח כאילו בלא רצונה מעיניה, בברכת החודש, היתה מחשבה אימה מתגנבת לליבה, בהביטה בבתה היושבת לפני כערער במדבר, בעוד חברותיה מטופלות בילדיהן בביתן: "אך 'עין טובה'... 'עין טובה'.., אוי, רבונו של עולם, מהיכן מחשבות מגונות שכאלו?..."

ר' שלום ויס, יהודי נשוא פנים הוא. סוחר ישר והגון, אהוב לשמים ואהוב לבריות; קובע עתים לתורה ומקושר עם רבו הרה"ק רבי ישראל מויזניץ זכותו תגן עלינו. ר' שלום דגן, שאר בשר הוא להוריה של קרינדל. את אשר יודעים אחרים - לא נעלם

קרינדל ערכה שולחן צנוע לסעודת ערבית, ונאנחה עמוקות. תוך כדי התרוצצות בין המטבחון לקיטון, שלחה מבטים מפוזרים, מבוהלים קמעה, דרך החלון אל עבר הסמטה. בדרך זו מגיע בעלה הביתה מדי ערב בערב, בשעה קבועה בערך. הפעם, פזורות היו מחשבותיה יותר מן הרגיל, ולא בכדי. בשעות הצהריים, בשוה מבית לאה"ק התופרנית, פגשה בחוה רחל, חברתה מימי ילדותה. שתי הרעות עצרו זו מזל זו, שמחות בפגישה הבלתי צפויה.

קרינדל, לא נתברכה, לדאבון הלב, בילדים... כלום בה, בחוה רחל, תלוי חלילה הקולר?...?

קרינדל סקרה מן הצד את "רכוש" חברתה. חוה רחל אחזה בזהירות בעגלה קטנה. עיני ילד, יפות להפליא, נבטו מבין בלויי הסחבות. ואף גם לימינה ולשמאלה, אווזות בסנירה, פסעו שתי ילדות, אשר צמותיהן השחרחרות קלועות בצניעות. העוני המלפפן, לא גרע מאום מן החן היהודי הנשקף מפניהן.

ניכר כי חוה רחל חשה באי נוחות מסוימת... לכאורה, במה אשמה היא על אשר חברתה קרינדל, לא נתברכה, לדאבון הלב, בילדים... כלום בה, בחוה רחל, תלוי חלילה הקולר?... אך באמת צר לה לה לבה על חברת נעורים זו, אשר נשאה לבעלה ממש באותו שבוע בו עמדה היא תחת חופתה... והנה היא, חוה רחל, אם בנים שמחה; ביתה הומה תדיר מקול ילדים ומשאונם, בעוד אשר קרינדל סובבת הולכת בביתה הריקן, כצל אדם.

שפר מזלה של קרינדל שאף היא נערה צנועה כלילת מעלות היתה, בעלת לב וידיים של "זהב"

משעות הבוקר המוקדמות, לאחר שהכינה את ארוחת הבוקר הצנועה עבור בעלה התלמיד החכם, ופינתה והדיחה את הכלים, מטפלת היא בבית, הנקי בלאו הכי, מחמת שאין מי שילכלכו. מאבקת חלקיקי אבק קלילים בלתי נראים כלל לעין אדם, ומצחצחת שוב ושוב את הפמוט, את גביע הקידוש, ואת בסיס ההבדלה.

"לו זכיתי - נושרת דמעה מעיניה, - הרי עתה רכונה הייתי על גבי קערת הכביסה של בגדי תינוק, מכבסת ומלבנת את הבגדים הזעירים למשעי, אך עתה, בעוונותי, שלא זכיתי... יש

עמידתו, מבטו הרך, המחייך, רפרף על פני האברך הנבוך, דומה כי מדבר הוא אליו... כמו ממרחקים שומע הוא את קולו החודר, היורד חדרי לב:

"נו אברך, הלא היית פה עמנו לראשונה בחייך. ודאי התרשמת לטובה מן ה'סדר' הנהוג אצלנו. אך הלא עיקר מצות הפסח הוא ספור הנסים והנפלאות לצאצאים. והלא כך נאמר בפרוש: 'והגדת לבנוך ביום ההוא...' כבר יהיה לך הרבה בכדי להגיד ולספר לבניך ולבני בניך וְ ה'סדר שעבר עליך כאן - - -"

כבר מתרחקת דמותו של הרבי, אך ר' אלחנן עדין עומד במקומו. זעה קרה שוטפת גופו. דברי הרבי עוררוהו עד עמקי נפשו... לספר לבניו, לנכדיו... אי, אי! אלו בנים?!... שעת כושר הייתה לפניו עתה, מדוע לא גילה לבו לפני הרבי הקדוש, כי אין לו כלל למי לספר...

אך בפתע כמו ננער ומחשבות אחרות הסעירו לבו:

"שוטה שבעולם! נוכחת ברוח הקודש גלויה... כלום לחנם דבר הפה הקדוש?! צדיק גוזר והקדוש-ברוך-הוא מקיים!"

אך כאשר תמה האמירה, והחלה מצות "שלחן עורך", שב אל עצמו. "כן - הרהר בהתפעלות - מן הראוי לגשת אליו בהקדם ולהסיח לפניו את הלב..."

כמו חש במחשבותיו, סבב ר' שלום פניו אל שאר בשרו ולחשש באזניו: "רצוני מאוד כי תגש אליו עוד הליל... ליל נסים ונפלאות. רבים כבר נושעו על ידו בליל גדול זה..."

כוכבים בהירים קרצו חגיגית ממרום. אי שם קרא השכוי את קריאתו המוקדמת.

תם ה"סדר". חסידים נרגשים, ספוגים ברשמים, כמו מאצל השלחן. הרבי קם בזריזות והחל פוסע לכוון הדלת כאשר בעקבותיו כמין חומה של חסידים.

ר' אלחנן העיף מטלטול הדרך ומן ההתרחשויות, עמד כנטוע במקומו, משל ממאנות רגליו לעשות רצונו. הוא הביט בעינים מצמצניות ברבי החופז אל הדלת, וידו נתלתה בזוית עינו לנגבה מן הלחלוחית. לפתע, עודו עומד נסער ונבוך, סב הצדיק על עקבותיו. משום מה נדמה עליו על ר' אלחנן כי הרבי פוסע לכוונו. כלום טועה הוא או שמא רואה הוא כזאת מחמת עיפות?..

בעודו תוהה ותמה, עצר הרבי סמוך למקום

ידיו מלאות. קרינדל, כאשה כשרה ונאמנה צידה אותו בכל טוב, שלא יחסר מאום בהיותו במרחק, שלא לדבר על מלבושים מכובסים, מגוונים ומכובדים.

כברת דרך נוסעת עמו המשפחה. מנסים להצהיל את האוירה, אך מוחטים בחשאי את הדמעות. במוצא העירה, יוצאים בני המשפחה מן העגלה. חלופי ברכות מדהדים באויר. קרינדל מחניקה בגבורה את דמעותיה, והורא! - העגלון מצליף בשוטו באויר, והאופנים מתגלגלים בדרך העפר בקול אנחה חורקני.

ר' שלום משתדל להנעים, ככל שיוכל, את הנסיעה. יומים תמימים להתגלגל בדרכים. ענין לא קל כלל. אך הפיצוי - ללא שיעור וערך לגבי הטרחה...

דומה כי רואים בחוש את כל ההשתלשלות דאז... פני הרבי הטהורות לזהבות

מה סדר של אדם פשוט, אצילות בו, ונמוסי מלכות, הוד והדר חופפו מחמת קדושת ושגב הליל אשר כאור יום אוור. עתה, במסית הצדיק, אין העט יכולה להביע את רחשי הלב ואת מנעמי הנפש.

בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים... כן, כאן בסדר נעלה זה, דומה כי רואים בחוש את כל ההשתלשלות דאז... פני הרבי הטהורות לזהבות. קולו הנעים המפרש את ההגדה חודר כליות ולב... עבדים הינו... אכן חשים את העבדות... הכאב, ההשפלה והצער... ויוציאנו ה' אלקינו משם ביד חזקה... הנה פוסעים אנו כלנו בצותא מנער ועד זקן, מוקפים ענני אש וכבוד הולכים אחר כביכול המדברה לקבלת התורה...

כל עת התנהל הסדר, שכח ר' אלחנן את ישותו ואת לחצו. מוקסם פסע אחר הצדיק בעקבות ההגדה.

נושאים בפרשה - המשך מעמוד שני

טצדקי (תחבולות) היתה שרה אמנו מחוייבת לעשות לנוכח התנהגותה של הגר.

ועוד מבואר בפירושו של אור החיים הק' שהגר נתעברה לפני שרה אמנו בכדי שתצא הזוהמה שהיתה דבוקה באברהם בתוך ישמעאל ואז כשיבוא יצחק יהא אור שלם ונכון. ואולם מכיון שהגר לא ידעה מכל הסוד הזה אז היא החשיבה את עצמה לבת חורין כי היא נתעברה מאברהם שהיה בן חורין, שרה היתה מחוייבת איפוא לסתור את מחשבתה של הגר בכדי להבהיר לה שהיא עדיין שפחה וממילא ישמעאל וזרעו קנויים לנו קנין גמור כנ"ל, (מהספר "ירים משה" של הגה"צ רבי משה ובר זיע"א)

הוא שצריך לנדונו כמבואר ברמב"ם פרק ו מהלכות תלמוד תורה (הלכה יב) ונקרא אפיקורס (סנהדרין ח-ט) וזו לשונו: "החכם עצמו היה מנדה לכבודו לעם הארץ שהפקיר כנגדו ואין צריך לא עצות ולא התראה ואין מתירין לו עד שירצה החכם. אם חרפהו בפרהסיא, אסור לו למחול על כבודו, אלא נוקם ונוטר הדבר כנחש עד שייבקש ממנו מחילה ויסלח לו". מכאן מובן שאפילו אם שרה לא היתה גבירתה של הגר, אסור היה לה למחול על כבודה מפני שהפקירה (התחצפה) כנגדה ובפרט שהגר היתה שפחתה, אם כן מכיון שהתחילה הגר להקל בכבודה של שרה וכלשון הכתוב "ותקל גבירתה בעיניה" היינו שדברה בחוצפה ובעזות כנגדה ועל זה אמר שלמה המלך עליו השלום (משל"ל): "תחת שלוש רגזה ארץ ותחת ארבע לא שאת. ושפחה כי תירש גבירתה" אם כן כל

מבט לאירועי השבוע - המשך מעמוד ראשון

את העלון מיום הווסדו, הלא הוא מורי ורבי הגה"צ רבי משה ובר זיע"א שיקום בקרוב ממש יחד עם כל הצדיקים והצדקניות בתחיית המתים בגאולה האמיתית והשלימה שתבוא במהרה בימנו אמן. *17/11 אר"ק*

ברצוני בהזדמנות חגיגית זאת להודות לבורא עולם על כך שזיכני להוציא לאור את העלון עד הלום ולבקש ממנו יתברך שיזכני לעוד שנים רבות וטובות להמשיך ולהפיצו בקרב עם ישראל ביחד עם הצדיק שדברי תורתו מפארים

עלון זה יוצא לאור לזכרו של נסים בן נוריה נסים ז"ל - נלב"ע כ"ח באדר תשע"ח